

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudcem JUDr. Martinem Láníčkem ve věci

žalobce: V. Č.

zastoupený advokátkou JUDr. Zuzanou Běťákovou

sídlem K Nemocnici 18, 747 01 Nový Jičín

proti

žalované:

Česká správa sociálního zabezpečení

sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 14. září 2020, ve věci invalidního důchodu

takto:

I. Rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 14. 9. 2020 **se zrušuje** a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.

II. Žalovaná **je povinna** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 5 883 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku, k rukám zástupkyně žalobce JUDr. Zuzany

Běťákové, advokátky se sídlem v Novém Jičíně, K Nemocnici 18.

Odůvodnění:

1. Žalobce požádal o přiznání invalidního důchodu a pro tyto účely byl posouzen lékaři Okresní správy sociálního zabezpečení Nový Jičín se závěrem, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce s nejvýznamnějším dopadem na pokles jeho pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole VII., položce 4b, přílohy k vyhlášce číslo 359/2009 Sb., pro které byla stanovena míra poklesu jeho pracovní schopnosti 50 %. Vzhledem k dalšímu postižení zdravotního stavu byla míra poklesu jeho pracovní schopnosti navýšena podle § 3 odst. 1 uvedené vyhlášky o 10 % na celkových 60 %. V návaznosti na lékařský posudek žalovaná rozhodnutím ze dne 25. 6. 2020 přiznala žalobci invalidní důchod pro invaliditu druhého stupně.
2. Proti rozhodnutí žalované ze dne 25. 6. 2020 podal žalobce námitky, ve kterých se domáhal přezkoumání rozhodnutí a požadoval, aby mu byl přiznán invalidní důchod pro invaliditu 3. stupně. Pro potřeby námitkového řízení byl zdravotní stav žalobce posouzen lékaři žalované se shodným závěrem jako v případě lékařů OSSZ Nový Jičín. V návaznosti na uvedený posudek a s konstatováním, že žalobce je nadále invalidní pro invaliditu druhého stupně, žalovaná napadeným rozhodnutím ze dne 14. 9. 2020 námitky žalobce zamítla a rozhodnutí ze dne 25. 6. 2020 potvrdila.
3. Dne 8. 10. 2020 podal žalobce žalobu, ve které navrhoval zrušení rozhodnutí žalované ze dne 14. 9. 2020 a vrácení věci žalované nebo jeho změnu a přiznání invalidního důchodu 3. stupně. V žalobě namítal, že rozhodující příčinou jeho dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole VII., položce 2a přílohy k vyhlášce číslo 359/2009 Sb. (praktická nevidomost obou očí), pro které je stanovena míra poklesu pracovní schopnosti 70 % - 80 %. Žalobce poukázal na to, že dne 11. 9. 2019 utrpěl mozkovou příhodu, podrobil se operaci, neboť utrpěl silné krvácení do mozku, když bylo poškozeno zrakové centrum. Před mozkovou příhodou viděl na obě oči, po mozkové příhodě již na obě oči nevidí a jeho zdravotní postižení tak mělo být posouzeno podle položky pro praktickou nevidomost obou očí. Naopak za správnou považoval žalobce aplikaci § 3 odst. 1 vyhlášky. Žalobce zdůraznil, že je po mrtvici plně odkázán na celodenní péči manželky a poukázal na další omezení v osobním životě, která jsou s jeho nepříznivým zdravotním stavem spojená.
4. Žalovaná ve svém vyjádření k žalobě setrvala na svých dosavadních závěrech a uvedla, že žalobce namítá nesprávné posouzení svého zdravotního stavu, proto navrhuje jeho přezkoumání Posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí (PK MPSV).
5. Z připojeného posudkového a dávkového spisu žalované krajský soud ověřil, že průběh správního řízení předcházejícího vydání napadeného rozhodnutí odpovídá tvrzením žalobce a obsahu napadeného rozhodnutí. Za podstatné považuje krajský soud, že žalobce požádal o přiznání invalidního důchodu, pro účely řízení o této dávce byl posouzen nejprve OSSZ v Novém Jičíně a dále žalovanou (posudky ze dne 4. 5. 2020 a 26. 8. 2020) se shodným závěrem, že míra poklesu pracovní schopnosti žalobce z důvodu dlouhodobě

neprůznivého zdravotního stavu činí 60 %, a to již po 10 % navýšení podle § 3 odst. 1 vyhlášky.

6. Krajský soud zadal pro účely soudního přezkumu příslušné PK MPSV v Ostravě vypracování posudku za účelem zhodnocení procentní míry poklesu pracovní schopnosti žalobce k datu vydání napadeného rozhodnutí, tedy k 14. 9. 2020 a k posouzení stupně invalidity. Z posudku PK MPSV v Ostravě ze dne 15. 3. 2021 krajský soud zjistil, že rozhodující příčinou dlouhodobě neprůznivého zdravotního stavu žalobce je stav po mozkovém krvácení ze dne 11. 9. 2019. Na poklesu pracovní schopnosti se podílí soubor následků, které vedou ke snížení schopnosti fyzické zátěže, lehké demenci a poruše zraku. Jedná se o zdravotní postižení, které je srovnatelné s kapitolou IX, oddílem B, položkou 1, písm. c) přílohy k vyhlášce číslo 359/2009 Sb., neboť dochází k poklesu výkonnosti při lehčím zatížení a některé denní aktivity jsou omezeny. Z rozmezí poklesu pracovní schopnosti (50 % až 60 %) stanovila posudková komise horní hranici 60 %, kterou navýšila o 10 procentních bodů na celkových 70 %, a to pro neschopnost využít dosavadní zkušenosti a znalosti, neschopnost pokračovat ve výdělečné činnosti a neschopnosti rekvalifikace (s odkazem na § 3 odst. 2 vyhlášky). Datum vzniku invalidity třetího stupně bylo stanoveno na 18. 10. 2019. Posudková komise se vyjádřila také k odlišnému závěru předchozích posudků, a to tak, že se jedná o podstatný pokles pracovní schopnosti se zanedbatelnou využitelností zbylých funkcí k práci. PK PMSV v Ostravě dále dodala, že na rozdíl od předchozích posudků měla k dispozici vyšetření psychiatra, které prokázalo organický psychosyndrom – lehkou demenci.
7. K uvedenému posudku účastníci neměli námítky.
8. Podle § 39 odst. 1 zákona číslo 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o důchodovém pojištění“), *pojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě neprůznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %.*
9. Podle § 39 odst. 2 téhož zákona, *jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla a) nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu I. stupně, b) jestliže poklesla nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu II. stupně, a c) jestliže poklesla nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu III. stupně.*
10. Předmětem soudního přezkumu je rozhodnutí ve věci invalidního důchodu. Sporná mezi účastníky je výše invalidního důchodu, resp. stupeň invalidity, přičemž spor se koncentruje výhradně na posouzení zdravotního stavu žalobce, resp. míry poklesu jeho pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě neprůznivého zdravotního stavu. Posouzení zdravotního stavu a míry poklesu pracovní schopnosti žalobce pro účely invalidního důchodu je věcí odborně medicínskou. Správné rozhodnutí o nároku na invalidní důchod je tedy závislé především na odborném lékařském posouzení. Podle § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, platí, že zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění a pro účely řízení o námitkách posuzuje Ministerstvo práce a sociálních věcí, pokud napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě posudku okresní správy sociálního zabezpečení; za tím účelem zřizuje jako své orgány posudkové komise.

Právě posudkové komise jsou oprávněny posoudit *pokles pracovní schopnosti a zaujmout posudkové závěry o invaliditě, jejím vzniku, trvání či zániku.*

11. Při přezkumu takového rozhodnutí soud neposuzuje věcnou správnost posudku, neboť k tomu nemá potřebné odborné znalosti. Posudek posudkové komise soud hodnotí jako každý jiný důkaz podle zásad upravených v § 77 odst. 2 s. ř. s., avšak s ohledem na mimořádný význam v tomto řízení bývá posudek důkazem rozhodujícím v případech, kdy z hlediska své celistvosti a přesvědčivosti nevzbuzuje žádných pochyb, a nejsou-li tu ani žádné jiné skutečnosti nebo důkazy, kterými by správnost posudku mohla být zpochybněna. Požadavek úplnosti a přesvědčivosti kladený na tyto posudky spočívá pak v tom, aby se komise vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především s těmi, které posuzovaný namítá, a aby své posudkové závěry náležitě odůvodnila.
12. Po doplnění dokazování shora uvedeným posudkem PK MPSV v Ostravě dospěl krajský soud k závěru, že žaloba je důvodná. Posudek PK MPSV v Ostravě ze dne 15. 3. 2021 považuje krajský soud za stěžejní důkaz pro skutkový závěr o míře poklesu pracovní schopnosti žalobce z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. Posudek splňuje požadavek celistvosti, úplnosti a přesvědčivosti a vyvrací závěry posudků, které byly podkladem jak pro napadené, tak pro prvostupňové rozhodnutí žalované. Krajský soud považuje uvedený posudek ze dne 15. 3. 2021 za objektivní, úplný a přesvědčivý ve vazbě na zjištění z jednotlivých lékařských nálezů a přezkoumatelným způsobem také odůvodňuje závěr o rozhodující příčině dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce, stupně invalidity a datu vzniku invalidity. Za tohoto stavu krajský soud uzavírá, že míra poklesu pracovní schopnosti žalobce z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu v době vydání napadeného rozhodnutí byla v soudním řízení zjištěna jiná (70 %), než jakou vzala za zjištěnou žalovaná (60 %) a vede především k jinému právnímu závěru o stupni invalidity žalobce. Rozhodnutí žalované tak spočívá na nesprávně zjištěném skutkovém stavu, což má v konečném důsledku za následek nesprávný právní závěr o stupni invalidity žalobce.
13. S ohledem na shora uvedené závěry krajský soud v souladu s § 78 odst. 1 s. ř. s. napadené rozhodnutí žalované zrušil a podle § 78 odst. 4 s. ř. s. věc vrátil žalované k dalšímu řízení.
14. V dalším řízení žalovaná opětovně posoudí námitky žalobce a bude přitom vycházet ze skutkového a právního závěru krajského soudu o tom, že žalobce byl ke dni vydání napadeného rozhodnutí invalidní pro invaliditu třetího stupně s mírou poklesu pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu 70 %.
15. Krajský soud dodává, že žalobce uplatnil v žalobě žalobní návrh tzv. alternativním způsobem (zrušení rozhodnutí nebo jeho změnu). Soudní přezkum správních rozhodnutí podle § 65 a násl. s. ř. s. je však založen na kasačním principu a soudy jsou oproti občanskému soudnímu řízení podstatně omezeny v možnostech znění výroku rozhodnutí. Nicméně krajský soud nepovažoval za nezbytné na navržený alternativní výrok jakkoliv reagovat, protože v rozhodovací praxi správních soudů se netrvá na přísné vázanosti žalobním návrhem. Jak výstižně konstatoval Nejvyšší správní soud již v rozsudku ze dne 17. 5. 2007, sp. zn. 1 Afs 95/2006 (dostupném na www.nssoud.cz), „*Návrhem rozsudku formulovaným žalobcem soud vázán není, a to již z podstaty této části žaloby. Povinnost*

stanovená v § 71 odst. 1 písm. f) s. ř. s. má vést žalobce k jednoznačnému vyjádření, čeho se v řízení domáhá, jeho možnosti jsou však v řízení dle soudního řádu správního na rozdíl od občanského soudního řízení velmi omezené a dané zákonem. Podoba výroků rozhodnutí ve správním soudnictví není dána na vůli účastníků, s. ř. s. taxativně upravuje možnosti, jak může znít výrok rozhodnutí. Přípustné je proto domáhat se zrušení napadeného výroku (§ 78 odst. 1, § 76 odst. 1 s. ř. s.), případně i výroku rozhodnutí správního orgánu nižšího stupně (§ 78 odst. 3 s. ř. s.), vyslovení nicotnosti rozhodnutí (§ 76 odst. 2 s. ř. s.), upuštění od trestu za správní delikt nebo snížení takového trestu (§ 78 odst. 2 s. ř. s.). **Vzhledem k povaze řízení je možno konstatovat, že podáním žaloby žalobce vždy poukazuje na nedostatky rozhodnutí správního orgánu či řízení jemu předcházející a prostřednictvím žaloby se domáhá nápravy** (zvýrazněno krajským soudem). Proto krajský soud v souladu s obsahem žaloby rozhodl toliko o zrušení napadeného rozhodnutí a o vrácení věci žalované.

16. Žalobce měl ve věci plný úspěch a podle § 60 odst. 1 s. ř. s. má proti žalované právo na náhradu důvodně vynaložených nákladů řízení. Žalobce byl v řízení zastoupen advokátkou a vznikly mu tak náklady spojené s právním zastoupením, na jejichž náhradu má právo. Výši náhrady nákladů právního zastoupení stanovil krajský soud v souladu s § 35 odst. 2 s. ř. s. podle vyhlášky číslo 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (dále též „advokátní tarif“) a přiznal žalobci náhradu odměny advokátky za 3 úkony právní služby po 1 000 Kč podle § 9 odst. 2 ve spojení s § 7 bodem 3 advokátního tarifu, paušální náhradu jejích hotových výdajů ve výši 900 Kč podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu, náhradu promeškaného času stráveného cestou k ústnímu jednání z Nového Jičína do Ostravy a zpět v délce 4 půlhodin po 100 Kč podle § 14 odst. 1 písm. a) a odst. 3 advokátního tarifu (400 Kč) a náhradu cestovních výdajů při této cestě ve výši 562 Kč, odpovídající ujetí 100 km osobním vozidlem s průměrnou spotřebou 4,5 l/100 km MN při ceně nafty 27,20 Kč za 1 litr a sazbě 4,40 Kč/1km (obojí dle vyhlášky číslo 589/2020 Sb.). Po ověření, že zástupkyně žalobce je plátcem DPH, navýšil krajský soud přísudek v celkové výši 4 862 Kč o částku odpovídající této dani v sazbě 21 % (1 021 Kč), která k náhradě nákladů řízení rovněž náleží. Krajský soud uložil žalované povinnost nahradit žalobci výše uvedené náklady řízení v celkové výši 5 883 Kč k rukám jeho zástupkyně (§ 149 odst. 1 o. s. ř.). Lhůtu k zaplacení krajský soud prodloužil na 30 dnů od právní moci rozsudku, přičemž přihlédl k odlišnému okamžiku nabytí právní moci rozsudku vydaného ve správním soudnictví oproti rozhodnutím vydaným v občanském soudním řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu.

Nesplní-li povinná, co jí ukládá vykonatelné soudní rozhodnutí, může se oprávněný domáhat nařízení výkonu rozhodnutí (exekuce).

Ostrava 19. dubna 2021

JUDr. Martin Láníček

[Zadejte text.]

samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje